

MARIBORSKI

Državna licejska tiskarnica
v Ljubljani.

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 10.— mesečno.
četrtletno K 30.—
Če pride naročnik sam v upravnništvo po list: Mesečno K 9'50. — Inserati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik popoldne.

Posamezna številka stane 60 vln.

Oredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Jurčičeva ulica št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Leto III.

Maribor, sobota 8. maja 1920.

Št. 102.

Pogajanja med Jugoslavijo in Italijo so že začela.

Ruske priprave proti Poljakom. — Madžarska mirovna delegacija odpotovala domov.

Obsodba Madžarske.

Od vseh zatožencev, ki so bili poklicani pred mirovno sodišče se je najdalje vlekla madžarska pravda. Nemci, pa tudi Avstrijci in Bulgari so bili obsojeni v primeroma kratkem času. Neizprosna resnost velikih sodnikov ob zeleni mizi jim ni dovolila dolgega prerakanja, dolgih zagovorov in lagodnega premišljanja. Ko so zahtevali to in ono, da bi s tem končno obsodbo potisnili malo naprej, ter med tem časom našli nekaj, kar bi jim mogoče utegnili koristiti, so jim sodniki kratkoma potisnili nož na grlo, da jim ni preostalo drugega, nego da so podpisali.

Madžari pa se niso dali tako hitro ugnati. Hoteli so poizkusiti poprej še vse mogoče, predno se uklonejo in podpišejo. Hodili so od Poncija do Pilata ter prosili pomoči. Njihova stara hinavska diplomacija je hotela na vsak način prepričati svet, da Madžari niso nikoli nikomur storili krivico, da tudi za vojno niso bili in končno so celo trdili, da je razpad centralnih držav pravzaprav njihovo delo. Toda one njihove metode

katerih so se v prejšnjih desetletjih s takim uspehom posluževali, da so uživali pri zapadnih narodih glas »vitezov«, jim to pot niso prav nič koristile, zapadni narodi so jih v svetovni vojni predobro spoznali. Edino zaslombo, ki so jo dobili je bila nekaka skrivnosna naklonjenost Italije.

Italija se je zavzela za Madžare, ter podprla madžarske protipredloge, s katerimi so hoteli ovreči pariško obsodbo ter obrniti še nadalje madžarski globus, če ne že popolnoma cel, pa vsaj približno cel. To je dvignilo madžarski pogum, da so postali naenkrat mnogo bolj objestni in surovi, nego so bili poprej. Madžarsko časopisje je bilo vse polno upanja ter je že z nekakim škodoželjnim posmehom zrlo na zasedena ozemlja, v nadi, da jih zopet zaslužni.

Ker pa tudi to ni rodilo onega pričakovanega uspeha, so poskusili še drugo. Začeli so groziti z nemiri. Poslali so Vrhovnemu svetu dolgo spomenico, kjer so razlagali na dolgo in široko vse one grozne neredne in nemire, ki bodo na vse večne čase ogrožali mir centralne Evrope in potom nje mir celega sveta, ako ne ostane Madžarska cela, v obsegu, ki ga je imela v

prejšnjem dualističnem ustroju Habsburške monarhije. Ko tudi to vse ni pomagalo je segla po zadnjem sredstvu, zahtevala je plebiscit za vsa odrezana ozemlja.

V sredo pa je Vrhovni svet nenadoma napravil konec tej dolgi pravdi ter izročil madžarski mirovni delegaciji končnoveljavno obsodbo, ter tudi njej postavil nož na grlo: v 10 dneh moraš podpisati! Končnoveljavna obsodba je prav taka, kakor so bile vse poprejšnje, sklenjene nad drugimi obdolženci. Dolga pravda ni prav nič pomagala. Meje Madžarske ostanejo tam, kjer so bile prvotno začrtane. Madžarska izgubi nad polovico prebivalstva. Iz velike mogočne in bogate države postane majhna in brezpomembna kontinentalna država s 7 milijoni prebivalcev. Najrodovitnejši kraji, Slovaška, Rutenija, Sedmograška, Baranja, Vojvodina, Banat in Prekmurje so zanjo izgubljeni. Madžarskega globusa je enkrat za vselej konec. Usoda je nad tem najimperijalističnim in najsurovejšim narodom izrekla svojo strašno obsodbo.

Med onimi narodi, katerim so Madžari povzročili neizmerno gorja, je tudi naš jugoslovenski narod. Na milijone naših bratov je ječalo dolga stoletja v njihovem suženstvu,

Radivoj Rehar.

Gospa Sidonija.

(Konec).

Rado Breznik bi si naročil zobotrebcev ter bi modroval:

»Gospa Sidonija, ko bi bilo končano ženitovanjsko potovanje, bi se pričelo resno delo, ki bi obstojalo glavno v tem, da bi strigli kupone, hodili za izpremembo v gledališče itd.«

Viki Podolska bi rekla koketno:

»Gospa Sidonija, med tem, ko bi strigli kupone ter hodili v gledališče, bi se oglasila v hiši štoklja ter prinesla prvega sinka, bodočega vladnega svetnika in ministra.«

Minka Puncurjeva bi dejala zamišljeno:

»Gospa Sidonija, ko bi doraščal bodoči vladni svetnik in minister, bi se oglasila štoklja v drugič ter prinesla hčerko, bodočo soprogo sekcijskega načelnika v ministrstvu; in življenje bi teklo dalje, lepo in udobno.«

Marica Votova bi si popravila nerodni klobuk ter bi boječe pristavila:

»Gospa Sidonija, ko bi sinček in hčerka dorasla, bi se vozili poleti na Bled, v lastno vilo, ter tam preživljali, v senci ob jezeru one neznosne pasje dneve, ki so posebno v mestu tako zopni.«

Dr. Leopold bi sunil Vašiča pod rebra, ga poprosil za cigareto ter dodal:

»Gospa Sidonija, med tem časom bi nam porasli trebuhu, nerodni in zavaljeni bi postali, glava bi nam bila topa in prazna, tu in tam bi se razjezili nad služinčadjo, pozabljali malo o skvarjenem svetu in nazadnje bi kot pošteni državljani umrli. Pogreb bi bil sijajen in veličasten, tudi »Glasbena Matica« bi se ga udeležila in celo nagrobni govor ne bi manjkal.«

Tedaj bi se zasmejala mogočna gospa Sidonija, da bi se pokazali beli zobje, prižgala bi si novo cigareto ter ljubeznjivo spregovorila:

»Moji mali, ne sanjajte v banalnostih, dokler ste moji dvorjani in paži. Vi sami ste si zaželeli moje družbe, vi sami ste jo iskali; mimo vas sem šla, še pogledala vas nisem, še z mezincem vam nisem dala znamenja, vi pa ste pritekli za menoj, padli na kolena ter me s povzdignjenimi rokami prosili: »Sprejmi nas v svojo družbo!« In sprejela sem vas, take, kakršni ste bili. Koderkoli sem hodila, povsod so me našli, povsod so mi padali pred noge ter me prosili službe. Brezštevilna je moja družba, sama ne vem več števila mojih malih. Kdor je prišel kedaj v mojo službo, ta je ni nikoli več zapustil.«

Zamišljeno bi nagubančila čelo ter nadaljevala:

»Danes ste mi odkrili vse, kar vam leži na duši in ker vas nočem mučiti, vam puščam prosto pot. Pokličite natakarija, plačajte mu ter pojdite, da se izpolni, kar ste govorili.«

Tedaj bi bili vsi po vrsti, kakor smo bili, ter bi padli pred njo na kolena:

»Gospa Sidonija, saj nismo mislili zares, samo perspektiva je bila, vse kar smo govorili; samo namišljena perspektiva. Mi pa smo tvoji in tvoji ostanemo, gospa Sidonija!«

Tako bi se bilo zgodilo, če bi si bili drznili spregovoriti ono, kar smo čutili; toda spregovorili nismo. Sedeli smo še nadalje v kavarni ter še nadalje s strahom poslušali, kako je hodilo za nami ono nevidno in neznano.

Tako je bilo naše življenje tisto jesen; življenje nas, kar nas je bilo iz družbe gospe Sidonije.

Danes pa mi je nenadoma postalo vse jasno. Sedaj tudi vem, kaj je bilo tisto, ki je hodilo vedno za nami. Bilo je hrepenenje, ono silno brezkončno hrepenenje nikdar utešenih duš. In gospa Sidonija, kdo je bila ona? Tisoč je besed, a nobena ni prava. Umetnost, ji pravijo filistri, toda jaz nisem filister.

danes so rešeni. Toda ne vsi. Kakor nikjer, tako tudi napram Madžarski nismo izšli iz svetovne borbe z onim uspehom, kakor smo pričakovali. Izgubljen je severni del našega Prekmurja, izgubljeni so nekateri po Hrvatih obljudeni kraji nad Dravo, izgubljen lep del Baranje in Vojvodine, Banat pa so nam odstrigli Romuni za precejšen kos. Pri tem pa moramo pomisliti, da so besede spremnega pisma Vrhovnega sveta, da se na Madžarskem ne dajo na noben način določiti državne meje v skladu z etnografičnimi, popolnoma resnične. Kdor pozna sporne kraje, kdor je sam proučil tamošnje razmere, ta bo temu prav gotovo pritrdil.

Največ je dobila od Madžarske seveda Romunija, dobila je vso Sedmograško in še čez, ter lep del Banata.

Tekom desetih dni bodo tudi Madžari podpisali mirovno pogodbo; dobili bomo mir z eno državo več. Nerešeno bo ostalo samo še vprašanje naših zapadnih mej, mej proti Italiji ter — plebiscit na Koroškem. Toda upati je, da bosta tudi ti dve vprašanji v doglednem času rešeni in tako bomo končno lahko postavili mejnike naše mlade Jugoslavije.

Plebiscit.

Plebiscit, ljudsko glasovanje, pred svetovno vojno še ni bil tako splošno znan, kakor je dandanes. V poprejšnjih dobah zgodovine se ljudstvo navadno ni vprašalo, kam hoče pripasti, ampak se je enostavno na mirovnem kongresu določilo, ali pa, in to v večini slučajev, še bolj enostavno diktiralo. Zadnje leto svetovne vojne, ko je nastopil na svetovnem političnem obzorju nov mož velikih in prevratnih idej, ameriški predsednik Woodrow Wilson, je izgledalo, da bo odslej naprej vse spore med narodi odločevalo ljudsko glasovanje, plebiscit. Plebiscit je imel postati najvažnejše poravnavno sredstvo med sptimi narodi. Toda to ni postal. Nad njim je zmagala stara diplomacija s svojimi ravnovesji, stratežičnimi koristmi itd. Plebiscit pa je ostal le še nekaj drugovrstnega, nekako slepilo, za še vedno slepoverne idealiste.

Nas zanima v prvi vrsti, ali je plebiscit res najboljšo sredstvo za poravnavo sporov med narodi, ali ni, zato se pa hočemo pečati predvsem s tem vprašanjem.

Pri posameznih delih naroda, včasih tudi pri celih narodih, ne igra vedno narodnost glavno ulogo, ampak nekaj drugega, ne naravnega in prvotnega, ampak priučnega, to je državna ideja. Državna ideja je nekaj, kar se da samo privzgojiti, nikoli pa nima absolutne moči, ako ni tradicionalna. Mnogo velikih, od davnine svobodnih narodov narodnosti niti ne pozna, ampak pozna samo državno idejo. Pri drugih narodih, ki so zatirani, ki nimajo lastne narodne države je narodnostna ideja, če so dovolj kulturni, močnejša nego državna, pa tudi državne se, posebno pri preprostem ljudstvu, ne sme podcenjevati. Posamezni, od glavnega narodnega debla odcepljeni in manj kulturni deli poznajo narodnostno idejo včasih le malo, ali pa popolnoma nič. Skupno življenje z drugim narodom jim je postalo tradicija, privzgojilo jim je naklonjenost do države, čeprav tuje in če nimajo dovolj zaslonbe v jedru naroda onkraj meje, a posebno če je tudi to jedro le sestavni del druge tujenarodne države, je njihova državna ideja glavna in edino odločilna.

Vzemimo torej sedaj slučaj, da ima tako ljudstvo, tak, drugi državi od davnih časov pri-

deljeni del naroda odločiti potem glasovanja, kam hoče pripasti, kako se bo odločil? Če je pri njem narodna ideja močnejša nego državna, potem je jasno, da se bo odločil za odcepitev od dotedanje tuje države ter za združitev z narodno državo svojih bratov; če pa je pri njem državna ideja močnejša, potem se bo, kljub temu, da je različne narodnosti, odločil za tujo državo ter ne za državo svojih bratov. Tu torej plebiscit ni in ne more biti merodajen sodnik kakšno ljudstvo tam prebiva.

Vzemimo sedaj čisto pozitiven slučaj, ne iz sedanje zgodovine, čeprav jih imamo vsepolno, ampak iz poprejšnjih časov. Svojčas je imelo naše slovensko ljudstvo na Benečanskem nalogu, da se samo odloči ali hoče pripasti Avstriji ali Italiji. Dasiravno je po statistiki po ogromni večini slovensko, se ni odločilo za združitev s Slovenci v Avstriji, ampak za združitev z Italijo. V nezavednosti je imelo razvito pač državno idejo, narodne pa ne. To glasovanje, pa še ni dokazalo, da so ti ljudje Italijani.

Iz tega je razvidno, da plebiscit ni pravo sredstvo za pravično poravnavo mednarodnih sporov.

Dnevne vesti.

Surovost. Včerajšnja »Straža« se je s skrajno surovim in neokusnim napadom na pisatelja g. dr. Ivana Laha degradirala na nivo navadne kravje dekline. Mi sicer vemo, da ne more živeti brez nesramnih napadov na posameznike, kakor ne more živeti neka žival brez blata, toda da napada naše narodne in kulturne delavce in mučenike iz onih časov, ko so njeni ljudje prodali svoje narodno prepričanje za avstrijsko klerikalno misel, presega vse meje dostojnosti. Kulturno in narodno delo g. dr. Laha pozna vsak pošten Slovenec, ve pa tudi, da mu gospodje okrog »Straže« ne segajo niti do kolen. Poleg tega pa je g. dr. Lah tudi invalid in istočasno, ko famozni g. komisar dr. Leskovar pozivlja trgovce in podjetnike, naj rezervirajo mesta za invalide, odslavlja on s pomočjo svojih satrapov invalida dr. Laha z magistrata. »Straža« pa napada celo pošteno in gostoljubno hišo g. dr. Lipolda, radi tega, ker je pokazala toliko čuta, da je sprejela našega kulturnega delavca pod streho. Ne more mu dalje odpustiti, da je naš sotrudnik, toda njegovo sotrudništvo se je doslej nanašalo samo na kulturne predmete. Neokusen in surov »Stražin« napad obsojajo vsi poštene ljudje, celo klerikalci. S tem je »Straža« pokazala samo to, da nima nobenega čuta dostojnosti ter svojo hotentotsko surovost.

Krstna slava v mariborski voj. realki. V četrtek je bil pravoslavni praznik sv. Jurja, ki se slavi med Srbi kot narodni svetnik. Tukajšnja vojaška realka je imela zjutraj pravoslavno službo božjo, ki se je je udeležil tudi general Maister s soprogo. Podnevi je gosp. polkovnik Jakovljevič, komandant voj. realke sprejemal posete in čestitke mariborskih prijateljev. Zvečer so priredili gojencim realke »kabaretni« večer s prav posreženim vsprememom. Najprej je prof. Mecger predaval v lepem govoru o sv. Jurju, o zgodovini tega praznika med Srbi, o pomenu Jurjevega dne za srbsko svobodo. Na Jurjevo so se shajali navadno hajduki, ki so se po zimi skrivali po raznih kofih, v skupne čete in so začeli nov boj proti Turkom. Zato narodna pesem slavi Jurjev dan. Tudi osvoboditelj Srbije Karadžordže (Črni Jurij) je nosil ime tega nar. svetnika. Pomladanski Jurjev dan, ki ima svoje običaje tudi pri drugih Slovanih, je dan novega življenja, sile in svobode. H koncu govora je predavatelj čestital komandantu gosp. polkov. Jakovljeviču, ki tudi na ta dan slavi svoj god. Občinstvo je z radostjo ploskalo govoru in čestitki. Na to so sledili nastopil gojencev, ki so bili dokaz, kako zdrav, svež duh vlada v tem našem zavodu in kako uspešno se goji telesna in duševna vzgoja gojencev. Gojenci

so si ustvarili svojo godbo, ki je z dobro komiko proizvajala prvo točko: »godba gre«. Na to je sledil pester program šaljivih nastopov, ki so vzbujali mnogo smeha in zabave. Razgovor kmeta s čufaro (v verzih) Sanje zaljubljenca (s skioptičnimi slikami), premišljevanje starega Mariborčana v šlafroku: »cum krepieren«, ples balerine in dveh kavalirjev, strašna rokoko-tragedija na goslih, igra »Napoleonov samovar« itd. Vmes je nastopil dobro izvežban ruski zbor s tipično rusko pesmijo. Jako krasen je bil nastop gojencev s kipi, ki so precizno izvajali vaje ob godbi. Istotako so bile lepe vaje na bradlji. Akrobat s svojo ogromno silo je budil mnogo občudovanja in smeha. Na koncu je bilo šest krasnih živih slik iz svetovne vojne. Cel program je trajal tri ure. Pohvaliti moramo igralce »Napoleonovega samovarja«, ki so izborno podali svoje vloge. Po programu se je razvil ples. Večeri v naši voj. realki so vedno spretno aranžirani in naše mariborsko občinstvo rado prihaja v krog te vesele, zdrave mladine, ki ima smisel za dober dovtip in za družabnost.

Rusko zastopstvo v Ljubljani. V Ljubljani se osnuje pod vodstvom gospoda Lopuhina, ki dospe v kratkem v Ljubljano, poseben urad, čegar naloga bo, da skrbi za ruske begunce, ki so iskali zatočišče v naših krajih.

Jugoslovenska socialistična stranka. Prejeli smo ter probčujemo: V Mariboru se snuje pripravljalni odbor, katerega namen je, sestaviti program odnosno načrt za ustanovitev nove socialistične stranke z naslovom »Jugoslovenska socialistična stranka«. Kolikor je dozda znano, naj bi novo stranko polagoma spojile obe sedaj obstoječi socialistični stranki. In sicer se v novo stranko prevzame iz JSDS samo zavedno jugoslovenski del sedanje narodnostno mešane jugos. soc. demokracije, iz NSS pa predvsem obsejne organizacije, ki se ne strinjajo z dosedanjo taktiko osrednjega odbora NSS v Ljubljani. Z ustanovitvijo nove stranke bi izginila potreba (ali nepotreba) dveh si med seboj borečih socialističnih strank v Jugoslaviji. Preteklost JSDS kot bivše avstrijsko-nemške podružnice v Sloveniji, že sama po sebi zahteva reforme tudi — v naslovu. V novi stranki bi bili komunisti popolnoma izključeni; izmed drugonarodnostnih soc. se v stranko sprejemajo samo zanesljivi jugoslovenski državljani. Nova stranka polaga največjo pozornost na organizatorično delo ob celi državni meji. Stranka zasleduje svoj cilj potem evolucije; na mesto ostrine dosedanega razrednega boja se uveljavlja demokracija, ki ima sporazumno z drugimi strankami izvesti socializacijo, agrarno reformo itd. Kot predvsem jugoslovenska soc. stranka ima potom celokupne plemenske organizacije biti zastopana tudi v novi internacionali.

Koncert Deyl-Šlais-Beran, se vrši v petek, 14. t. m. v veliki kazinski dvorani. Program vsebuje krasno C. Frankovo vijolinsko sonato; H. Winiawskega težko Faustovo fantazijo; Saint-Saensov vijolinsko-klavirski nocturno; klavirske kompozicije Scriabineja in Liszta ter Dvorakov melodični dumsky trio za klavir, vijolino in cello. — Cezar Avgust Frank, rojen 10. decembra 1822 v Litihu, umrl 9. oktobra 1890 v Parizu je bil voditelj tedanje novofrancoske instrumentalne kompozicije. Charles Camille Saint-Saens rojen 9. oktobra 1835 v Parizu je eden najznamenitejših glasbenikov Francije. Anton Drožak, rojen 8. septembra 1841 v Muhlhausnu, umrl 1. maja 1904 v Pragi je bil eden prvih čeških skladateljev. Henrik Wieniawski, rojen 10. julija 1835 v Lublinu, umrl 12. aprila 1880 v Moskvi je bil slaven goslač-potovalec ter končno solovijolinist ruskega carja. Franc Liszt je v glasbenih krogih splošno znan. Predprodaja vstopnic se dobijo v trgovini Höfer v Šolski ulici ter pri g. Zlati Brišnik v Slovenski ulici.

Mariborski dobrovoljci se vabijo na razgovor v nedeljo, dne 9. maja dopoldne ob 10. uri v restavraciji Narodnega doma. Ker je zadeva važna, prosimo, da se ga udeležite vsi. Okrožni klub mariborski.

Glasbena Matica v Mariboru priredi v nedeljo, dne 16. t. m., dopoldne ob 10. uri v Götzovi koncertni dvorani, s prijaznim sodelovanjem gospe Mile Družovičeve in s svojim pevskim zborom pomladanski koncert z izredno izbranim sporedom.

Slepci-invalidi se opozarjajo na sledeče: Zveza jugoslovenskih žena in deklet v Ameriki je darovala za slovenske vojne slepce 350 dolarjev. Po naročilu vrlih darovalk je razdeliti omenjeno vsoto v prvi vrsti med najsiromašnejše oženjene slepce. Vsak slepec vojak, ki bi bil rad deležen tega darila naj se pismeno zgleda do 15. majnika v zavodu za slepce, Stara pot 3 v Ljubljani. Amerikanske žene in dekleta naj bi našle obilo posnemalcev in posnemalk tudi v širni domovini.

Mariborski šport. Po mariborskih ulicah naznanjajo plakati, da otvori nem. društvo „Rapid“ svoje športno igrišče v „Ljudskem vrtu“. Povabil je na to prvo igro „Slovana“ iz Ljubljane. Tako se je Rapidu izpolnila vroča želja, ki je ni hotel uslišati bivši nemški odbor „Olepševalnega društva“, da se namreč „Ljudski vrt“ izpremeni v športni prostor. Ker imamo v Mariboru dovolj parkov, bi bilo popolnoma umestno, da se to izvrši. S tem bi se „Ljudski vrt“ lepo oživel in uredil. Za športni prostor v „Ljudskem vrtu“ pa se je zavzemal tudi Š. K. Maribor, ki pa je bil odklonjen češ, da se ne sme posekati nobeno drevo. Tako bodo imeli sedaj Nemci svoj športni prostor sredi mesta — slovenski klub pa sploh nima svojega prostora. Take so razmere v sedanjem Mariboru. Zanimivo je, da je „Olepševalno društvo“ hotelo „Š. K. Mariboru“ dati prostor v „Ljudskem vrtu“ občina tega ni dovoljila. Tako se bo lepo razvijal nemški šport, slovenski pa naj išče prostor drugod. Slovenci v Mariboru torej nismo niti — enakopravni z Nemci. Tako gre to naprej.

Da se naš denarni promet čimpreje izednači in dovede v normalno stanje je ministrstvo za notranje zadeve odredilo: 1. da se imajo s 15. majem 1920 brezpogojno povleči in kroženja vse kronске novčanice od 50 in 20 kron in zamenjati s kronsko-dinarskimi novčanici narodne banke kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev. 2. da ostane do nadaljne naredbre radi pomanjkanja novega malega denarja v prometu samo še bankovci po 10, 2 in 1 K. 3. da prenehajo biti po 15. maju 1920 vse kronске novčanice razun malega denarja po 10, 2 in 1 K, ki ostanejo za nekaj časa še dalje v prometu, zakonito sredstvo plačanja na teritoriji kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev.

General Lütendorff, eden najbolj zloglasnih bivših avstrijskih vojaških krvolokov, je bil pred kratkim aretiran na Dunaju. Obdolžen je, da je dal v Sremu brez vsakega vzroka za časa vojne pobesiti in postreliti celo vrsto čisto nedolžnih srbskih prebivalcev. Njegove hčerke pa so slike teh žrtev z naravnost zločinsko škodoželjnostjo potem še vsiljevale domačin ljudem. General Lütendorff je bil namreč tekem vojne štacijski poveljnik v Osjeku, za časa preobrata pa se mu je vsled malomarnosti hrvatskih oblasti posrečilo pobegniti in uiti zasluženi kazni.

Velik koncert (sekstet) se vrši jutri, 9. t. m. od 17. ure dalje v restavraciji »Maribor« na Grajskem trgu. Opozarjamo na današnji inserat!

Zgodnje črešnje. Kakor poročajo iz Ljubljane so na vrtu Št. Peterskega župnišča v Ljubljani že zrele črešnje. Vsekakor za Ljubljano nenavaden slučaj.

Nenavaden pojav. V Trnovem pri Ilirski Bistrici v zasedenem ozemlju je te dni povrgla neka svinja šest mladičev! Radi obdolžilnih govoric so Italijani aretirali posestnika ter jo odvedli v tržaške zapore kjer se še vedno nahaja. Nestvare so ubili ter zakopali.

Vsled splošno naraslih cen, potrebščin, kakor premoga, olja, amonijaka itd. zvišajo se pristojbine pri mesni klavnici in sicer: a) letna najemnina hladilnice na 600 K, b)

c) cena kosa umetnega ledu na pet kron, c) pristojbina za odpiranje hladilnic od 1 K na 5 kron.

Iz Brezja. Pretečeni terek so pri nas „strašili“ orožniki. Kot ljubitelj javnega miru in reda, vidim te gospode vedno rad. — Ljudje mislijo, da hodijo radi mene. Jaz pa sem tega prepričan. Vem namreč, da je pod sedanjimi razmerami vse možno. — Nesmisel! Gospoda pri zelenih mizah, jaz še zamorem danes govoriti sam. Pokličite me! Takoj pridem, saj imam v vsakem oziru mirno vest. Pripeti se vam lahko sledeča nevolja. Če me zadene kap, kar pričakujem dnevno, potem me bodele morali „mutastega“ ali pa celo mrtvega justificarati. Seveda bo takrat v obeh slučajih delo jako enostavno in za vsakega še tako slabega jurista lahko. Z. M.

Slov. mestno gledališče.

Repertoar tekočega tedna:

V soboto 8.: »Školjka«. Ab. A—40.

V nedeljo 9.: Popoldne ljudska predstava »Divji lovec«. Zvečer »Španska muha«. Izven abon.

V ponedeljek 10.: »Mam'zelle Nitouche«. Abon. A—40.

V torek 11.: »Hasanaginica«. Ljudska predstava ob znižanih cenah. Zadnja uprizoritev.

V četrtek 13.: »V dolini«. Ab. A—41.

Opozarjamo sl. občinstvo, da se vrši prihodnji teden izjemoma predstava na ponedeljek.

Zadnje vesti.

Pogajanja med Jugoslavijo in Italijo so se začela?

DKU Berlin, 8. maja. Kakor doznava »Deutsche Allgemeine Zeitung« so se pogajanja o rešitvi jadranskega vprašanja med italijanskim zunanjim ministrom Scialojo ter jugoslovenskima delegatoma Pasićem in Trumbićem pričela včeraj, dne 7. maja v Palanzli ob Lago Maggiore.

Rusko-poljska borba.

DKU Moskva, 7. maja. (Brezžično). Moskovski sovjet je na svoji včerajšnji seji sklenil nadaljevati borbo s poljskimi magnati do končne zmage. Včeraj so odpotovali iz Moskve na poljsko fronto številni delavski in kmetski batalioni.

DKU Moskva, 7. maja. (Brezžično). Včeraj so zborovali tukaj v Rusiji živeči poljski komunisti ter sklenili, da takoj odidejo na fronto, da se na strani Rusov bore proti Poljakom.

LDU Berlin, 7. maja. »Abend« javlja iz Moskve: Ruski osrednji izvrševalni odbor je ukazal načelnikom posameznih gubernij, naj v treh dneh pozovejo organizirano delavstvo pod orožje in ga pošljejo v Moskvo. Velik del armade, nahajajoče se v Sibiriji, se odpošlje na poljsko fronto.

DKU Amsterdam, 8. maja. Po poročilih listov iz Varšave traja borba med Poljaki in Rusi za posest Kijeva z nezmanjšano besnostjo dalje; dan in noč se vrše napadi in protinapadi. Poljakom se je posrečilo približati se od dveh strani mestu.

Madžarska mirovna delegacija odpotovala domov.

DKU Pariz, 7. maja. Madžarska mirovna delegacija je danes zapustila Versailles ter se napotila v Budimpešto, da izroči madžarski vladi antantni odgovor na protipredloge.

Stavka na Francoskem se širi.

LDU Pariz, 7. maja. (Agence Havas.) Rudarji v Pas de Calais so sklenili, da prično od ponedeljka naprej stavkati. Danes se zberejo rudarji severnih pokrajin k posvetovanju. Pričakovati je, da se bodo tudi oni pridružili sklepu svojih tovarišev.

Madžarski agenti v Medjimurju.

LDU Subotica, 7. maja. Madžarsko iredentistično društvo je razposlalo veliko število agentov v Medjimurje, da tamkaj propagirajo za pripadnost Medjimurja k Madžarski.

Ameriški senat za Grško.

Washington, 7. maja. (Brezž.) Ameriški senat je sprejel resolucijo, ki jo je predložil senator Lodge po kateri imajo severni Epir in Dodekanez pripasti Grški.

Dunajski komunisti.

LDU Dunaj, 7. maja. Dunajski komunisti delujejo v zadnjem času prav živahno in nastopajo proti socialnim demokratom. Policijski predsednik Schober je ugotovil, da imajo stike s sovjetsko Rusijo, odkoder so dobivali mnogo denarja.

Madžarski častniki.

LDU Budimpešta, 7. maja. Izpopolnjevanje madžarskega častniškega zbora se nadaljuje. Madžarska vlada je pozvala vse svoje podanike, ki so rezervni častniki in bivajo v Nemčiji, naj pridejo čimpreje v Budimpešto.

Iz bolgarskega sobranja.

LDU Sofija, 7. maja. Bolgarska brzojavna agentura javlja: Sobranje je pri verifikaciji mandatov izjavilo, da so neveljavne volitve komunistov in socialistov v dveh krajih. Po tem znaša njih število 107 glasov proti 105 vladnim glasom.

Avstrijska socialna demokracija.

LDU Dunaj, 7. maja. Avstrijska socialna demokracija se meseca julija t. l. ne bo udeležila ženevskega kongresa internacionale, ker ne vidi v kongresu primerne poti za obnovo internacionale.

Obsodba članov revolucionarnega sodišča.

DKU Budimpešta, 7. maja. Sodišče je izreklo včeraj obsodbo nad člani svoječasnega revolucionarnega sodišča Csepel in nad ravnateljstvom Racskeve. Predsednik revolucionarnega sodišča Kortcs, ki je svoječasno obsodil na smrt tri osebe, ter jih tudi dal usmrtiti, je bil obsojen na vislice, istotako tudi obdolženec Janoš Zwick, ki je to obsodbo izvršil. Ostali so bili obsojeni v zapor od 3 do 15 let. Eden je bil obsojen na dosmrtno ječo, eden pa oproščen.

Mala oznanila.

Traži se djevojka k odrasloj djeci, koja u kući pomaže i šivati znade uz dobru plaću i dobru opskrbu. Anka Leskova c, Zagreb, Ilica broj 24. 3-1

Ženitna ponudba. Sprevodnik južne železnice, samec, v začetku 30. leta, išče eno pošteno dekle ali mlado vdovo brez otrok z nekaj premoženja zaradi ženitve. Pisma, če mogoče z fotografijo, ki se vrne, pod naslovom »Vesela spomlad« na upravo »Marib. delavca«.

Ortni koncert

(sektet)

se vrši v nedeljo, dne 9. maja 1920 v

restavraciji „MARIBOR“

Grajski trg št. 1.

Pri slabem vremenu v dvorani. — Začetek od 17. ure naprej!

Priporočam pristno vino in prvovrstno kuhinjo.

V. Šober.

Rezan in okrogel les

tramove — drva — oglje — kupuje vsako 245 množino

„DRAVA“, lesna trgovska in industrijska družba z o. z. MARIBOR.

Restavracija na južnem kolodvoru v Mariboru

se priporoča potujočemu občinstvu.

Priznana izborna kuhinja.
Pristna vina in sveže pivo.

Fr. Stickler.

Priporočilo!

Priporočam se za izdelovanje vseh vrst oblek na mero za gospode in dečke od priproste do najfinejše vrste.

Priporočam tudi mojo veliko zalogo vsih vrst že gotovih oblek za

Franc Zwerlin, krojač, Maribor, Aleksandrova cesta 28

gospode in dečke iz svoje lastne delavnice.

Zagotavljam prav solidno postrežbo po primernih cenah in prosim cenjenih naročil.

Z velespoštovanjem

Pohišstvo

Spalne, jedilne in gosposke sobe, kuhinjska oprava, podložki, modroci, otomane, spalnici in dekoracijski divani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in trdega lesa, železne postelje in umivalniki ter vse vrste lesenega, železnega in tapciranega pohištva v vsakem slogu od proste do najfin. izvršitve po jako nizkih cenah pri tvrdki za pohišstvo

KAREL PREIS, Maribor
Slomšekov trg št. 6

Svoboden ogled! 217 Ceniki zastoj!

Zavod za straženje in zaklepanje v Mariboru

prevzame

vsako vrsto straženja v mestu, na kolodvorih, kakor tudi spremljanje železniških voz. Pojasnila v pisarni Pristanišna ulica 2.

Prisegam Vam

da je

Mariborski delavec

edini in najbolj priljubljeni dnevnik v Mariboru in zato ima tudi

reklama

v tem listu največji uspeh!

„Mariborski delavec“ je v vsaki kavarni in boljši gostilni na razpolago!

Carrara marmor-ja

prvovrstnega je došlo več vagonov. — Raznovrstna naročila nagrobnih spomenikov, plošč za pohišstvo i. t. d. sprejema

Kamnoseška družba Celje.

5-3

Mariborska eskomptna banka

v Mariboru, Aleksandrova cesta 11

Podružnice: Murska Sobota in Velikovec.

Sprejema: Vloge na knjižice, na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

Daje kredite: Pod najugodnejšimi pogoji.

Izdaja: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predujme: Na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.